

HOMILIE ZESDE ZONDAG DOOR HET JAAR A 2011

Er is een anekdote, hoe in 1953 tijdens de watersnood in een streng protestantse gemeenschap in Zeeland op zondagmorgen de dominee de kansel besteeg en aan de mensen de vraag voorlegde: Moeten wij niet in plaats van hier samen te komen voor de kerkdienst hulp gaan bieden op de vele plekken van nood, waar het water zijn slachtoffers heeft gemaakt? Heeft Jezus zelf niet de sabbatswet doorbroken en op sabbat genezingen verricht? Heeft Hij niet gezegd: "De sabbat is er voor de mens en niet de mens voor de sabbat." Betekent dit niet," zo vroeg de dominee, "dat wij nu onze gezangen onderbreken om hulp te bieden daar waar er nood is." Na deze woorden van de dominee stond een ouderling op en zei: "Dominee, ik had altijd al gevreesd, maar nu weet ik het zeker, dat Jezus er liberale opvattingen op na houdt."

Het is een anekdote, maar zij brengt ons wel direct bij de evangelielezing van deze zondag. Want over Jezus kan men vele meningen horen. De één houdt van een barmhartige en milde Jezus, die niet veroordeelt maar rekening houdt met de menselijke maat. Een ander voelt zich vooral aangetrokken door een strenge Jezus, die de kooplieden de tempel uitranselt. Men zegt daarom wel eens, dat iedereen uit het evangelie die woorden bij elkaar sprokkelt die hem/haar het meest in zijn/haar gelijk bevestigen. Maar de vraag blijft: Is Jezus veeleisend of mag het ook een beetje minder fanatiek?

Onze discussies overstijgen vaak niet het niveau van: "Ik vind dit of ik vind dat." Maar belangrijker is: wat zegt Jezus? Hoe kijkt Hij aan tegen het morele dilemma van 'niet te streng of niet streng genoeg'? waarin wij staan. Jezus zegt vandaag: "Denkt niet dat Ik gekomen ben om Wet of Profeten op te heffen. "Ik ben niet gekomen om op te heffen, maar om de vervulling te brengen. Want voorwaar, Ik zeg u: Eerder nog zullen hemel en aarde vergaan, dan dat één haaltje vergaat uit de Wet, voordat alles geschied is. Wie dus een van die voorschriften, zelfs het geringste, opheft en zo de mensen leert, zal de geringste geacht worden in het Rijk der hemelen, maar wie ze onderhoudt en leert zal groot geacht worden in het Rijk der hemelen."

Jezus wil best rekening houden met onze menselijke omstandigheden en er begrip voor opbrengen, maar hij gaat nooit de weg op van de gemakzucht of de wraakzuchtigheid. Maar Hij daagt ons zelfs uit om naar het hoogste te streven. Wij weten allen, dat geen sporter iets zal bereiken met gemakzucht. Steeds is er de vraag: Hoe kan ik een nog hogere prestatie verrichten? Zonder het menselijke leven met een wedstrijd te willen vergelijken, kan deze vergelijking ons wel aansporen iets goeds van ons leven te maken en alle kansen daartoe te benutten en de uitdaging te zien die voor ons ligt.

Zo zegt Jezus vandaag: "Gij hebt gehoord, dat tot onze voorouders is gezegd: 'Gij zult niet doden. Wie doodt zal strafbaar zijn voor het gerecht.'

Maar Ik zeg u: 'Alwie kwaad is op zijn broeder en zich niet meer met hem wil verzoenen, zal strafbaar zijn voor het gerecht. En wie tot zijn broeder zegt: 'dwaas' zal strafbaar zijn voor het strafgericht.'

Jezus is niet tevreden met de constatering, dat we niemand gedood hebben. In een wereld waarin mensen elkaar zo vaak het leven onmogelijk maken, wil Hij weten wat wij wel hebben bijgedragen aan elkaars geluk. Jezus vertaalt het gebod: "Gij zult niet doden" als de opdracht van de liefde, van de vergeving en de trouw: Laten wij daarom bijdragen aan het geluk van die ander!" Draag ook bij aan het geluk van diegene met wie wij niet zo goed overweg kunnen. Daarom spoort Jezus ons aan: Heb je vijand lief en bid voor wie

je vervolgen.” Daarom maakt Jezus ook een einde aan het joodse gebruik: “Oog om oog, tand om tand.” Volgens de joden had ieder het recht om onrecht met gelijke munt te betalen. Dat was gerechtvaardigd en voorkwam een escalatie van wraak. Dat is ook onze spontane reactie. Maar Jezus maakt een einde aan deze berekening. Hij vraagt ons te vergeven. Jezus wijst de weg van de liefde, liefde die moeite kost. Hij wijst op de trouw die moeite kost. Hij zet ons leven op een ander spoor. Hij wijst niet de gemakkelijke weg die wij van nature willen inslaan. Dat is de oude weg van de onverdraagzaamheid, van de hardheid, van de ontrouw. Jezus gaat een nieuwe weg. Hij is die weg. Hij is die waarheid, die ons tot leven brengt.

Is Jezus streng of vrijzinnig? Het antwoord is niet te reduceren tot één van beiden. Jezus verkondigt een nieuwe boodschap. De lat ligt hoog. Hij zelf is de norm. Hijzelf is de vorm voor de nieuwe levenswijze. Laten wij de uitdaging aangaan. Dan ontstaat er de nieuwe wereld die met Jezus begonnen is. Doet u mee? Amen.